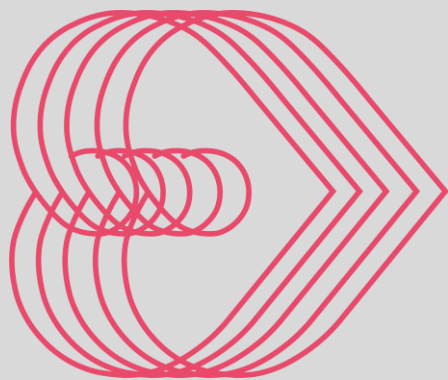

sosusyd

Flersprogede og deres vej til styrkede sprogkompetencer

Årskursus Læse- og Matematikvejlederforeningen
Hotel Nyborg Strand – november 2025

AGENDA

- Hvem er jeg og hvorfor står jeg her?
- Hvorfor er dansk så svært?
- Hvorfor er vores flersprogede elever vigtige?
- Projekt styrkede sprogkompetencer
 - Digitalt styrkede sprogkompetencer
 - Sprogportræt
 - Sprogcafé
- Evaluering

Præsentation

CV for Mette Lykshøj

- Ufaglært arbejde i hhv. ældrepleje og psykiatri
- Læreruddannet – dansk og engelsk
- 5 år som folkeskolelærer
- 18 på Sosu-Syd – heraf de 16 år som læsevejleder
- 1½ års arbejde med flersprogede
- Læser på SDU til underviser i DSA

Hvorfor er dansk så svært?

- Navnet Mette
- Lydskrift: **mɛðə /Mæddø**
- På engelsk: Matthey

Fortæl din nabo om din rejse til Nyborg, uden at bruge bogstavet N

Tænk på noget fagfagligt,
indenfor SOSU kunne det være
"hvordan man reder en seng?"
Forklar det på engelsk!

Idiomer – faste udtryk

Han havde skudt
papegøjen

Han havde skudt
papegøjen

Han tog benene
på nakken

Han tog benene
på nakken

Hun har ben
i næsen

Hun har ben
i næsen

Hun er ved at
stille træskoene

Hun er ved at
stille træskoene

Nogle tal for fremtiden

Et kæmpe problem for
ældreplejen i de kommende år:

- 2030 – 13.500 medarbejdere
- 2034 – 25.000 medarbejdere

(kilde:
<https://www.foa.dk/presse/nyt-fra-foa/2025/juli/rekruttering>)

SSH optag på Sosu-Syd i år:

- Over 40% er flersprogede elever (30% på landsplan)
- Frafald er faldet med ca. 7%

Hvem er de 40%?

Ukraine, Ungarn, Polen, Rumænien, Bulgarien, Syrien, Afghanistan, Filippinerne, Thailand, Sri Lanka, Tunesien, Marokko, Kosovo, Vietnam, Etiopien, Eritrea, Storbritannien, Zambia, Congo, Letland, Rwanda, Egypten, Tyskland og mange flere.

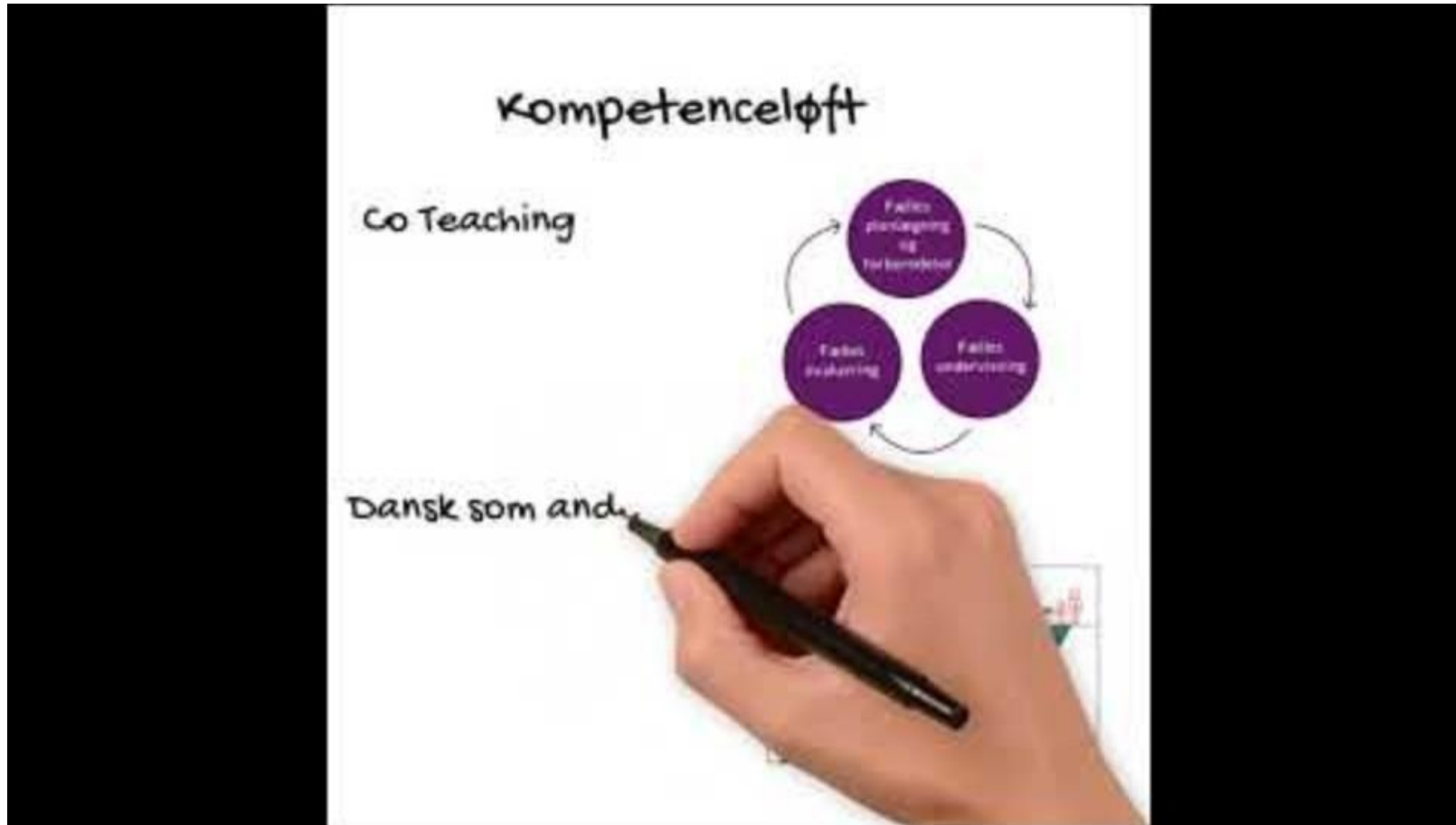
- Dansk 2 kortlink.dk/2tgn9
- Varierende sprogkunderskaber
- Nogle har kun været her et år
- Nogle ukrainere kom for 3 år siden til februar – nogle har været her længere
- Nogle er gift dansk
- Nogle er flygtet og har traumer
- Alle har lyst til en uddannelse til at blive selvforsørgende og ikke mindst til at yde omsorg for andre.

Projekt Styrkede sprogkompetencer

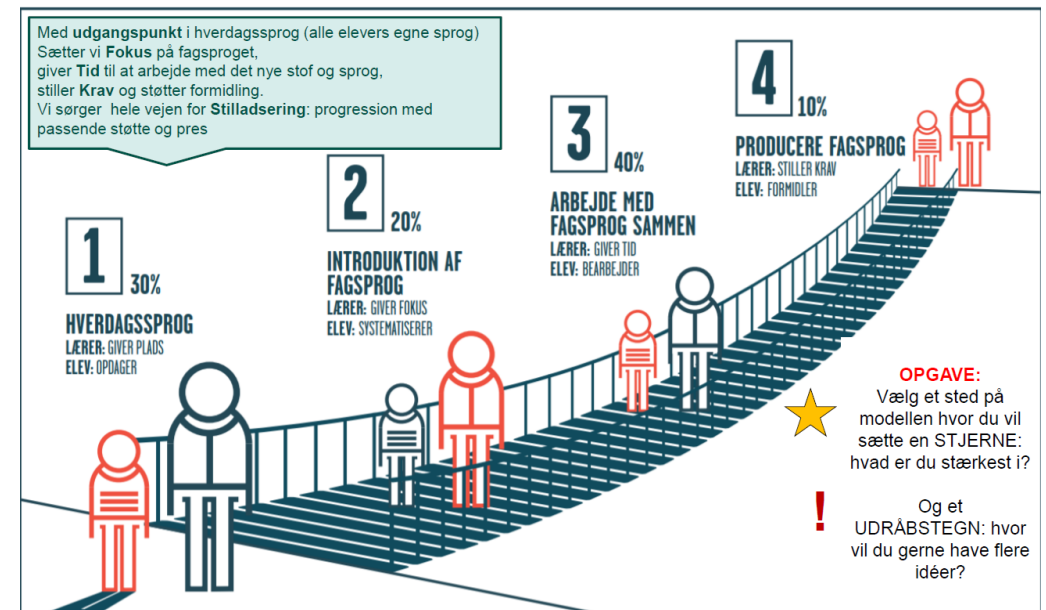
<https://styrkedesprogkompetencer.dk/>

Projekt styrkede sprogkompetencer

Optakt til projektet

- Maj 2023: Temadag på Sosu-Syd: [SPROGSTRATEGI](#)
- Juni 2023: Opstartsworkshop for alle Sosu-skoler i Region Syd
- Efteråret 2023: Kursus for de første undervisere

Styrkede digitale sprogkompetencer

Vejen til sosu

Vores ideer/forløb + resultater og interviews

Sprogportræt

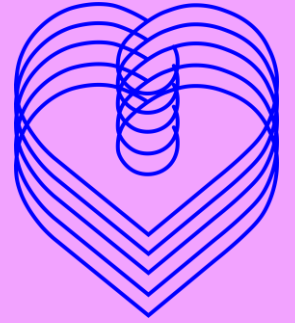
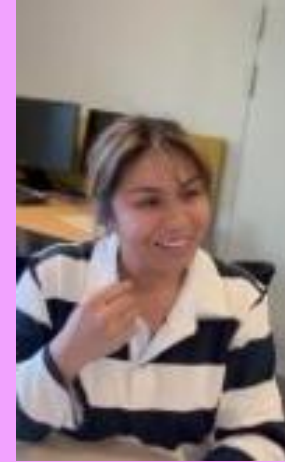
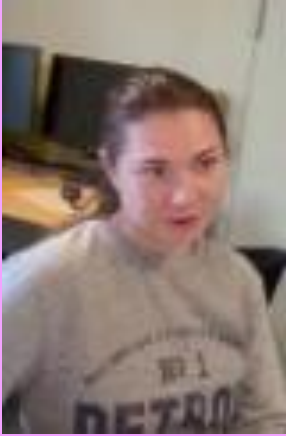
Nyansatte

Samarbejde mellem skole og oplæring

Sprogcafé på skolen og hybridt

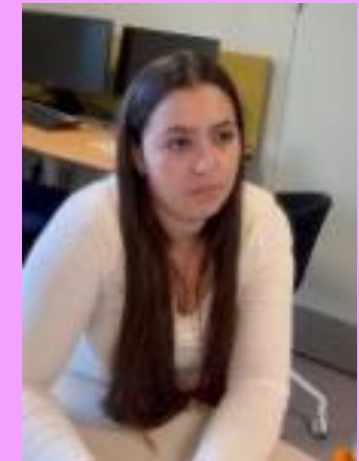
Evaluering

Vejen til SOSU

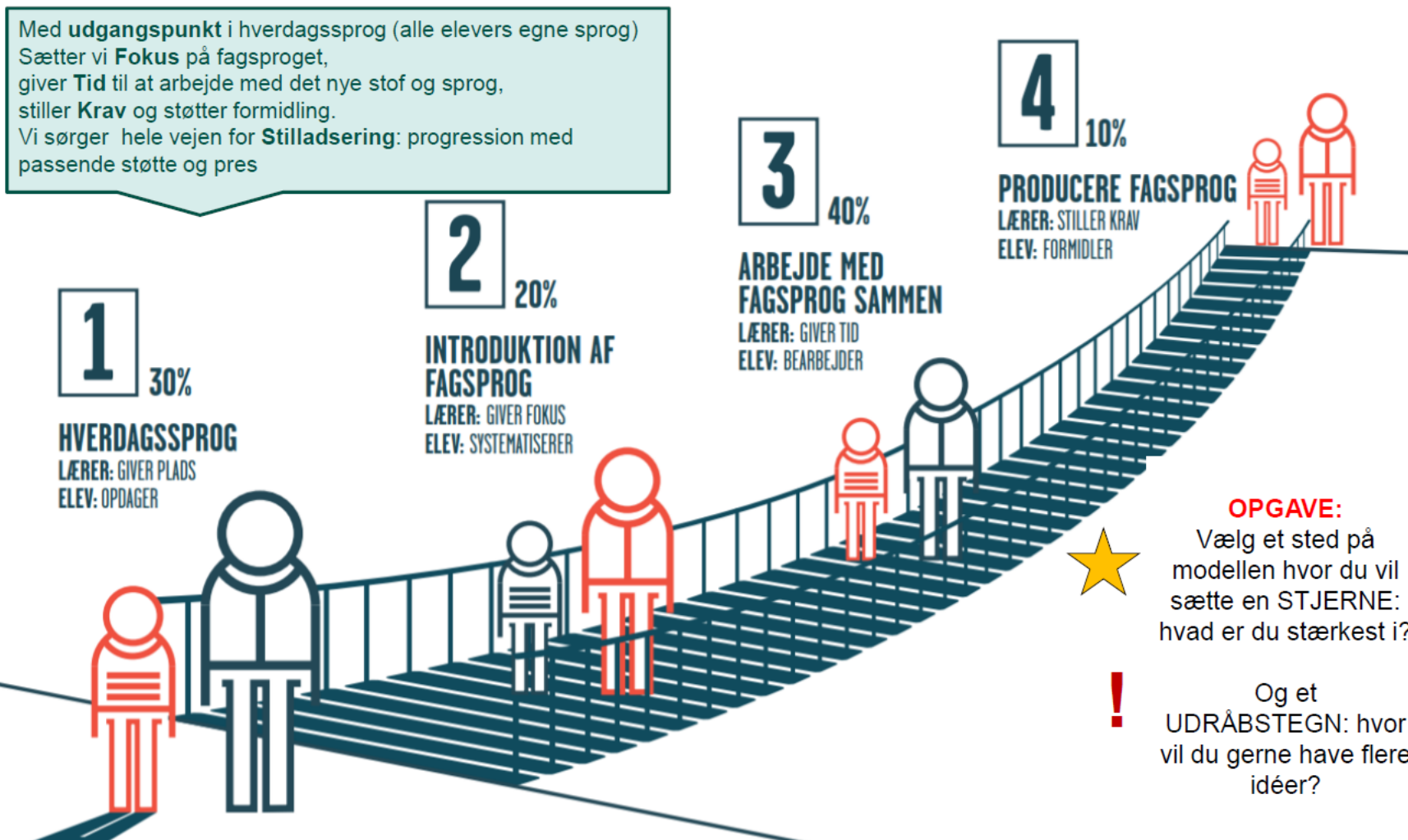
For flersprogede elever

Skolens strategi og udgangspunkt

I sundhedsv
ældreplejen
Nogle gange
Og i alle tilfæ
spil med den
personlighed
vil vi ikke løs

Derfor styrke
arbejdet på t
Vi uddanner
med forskell
særlig indsæt
sprogligt og
arbejdsliv.

baggrunde gennem hele uddannelsen.

SU
ve
kursus
k niv.

ge indsatser
SH og SSA

Programmet for GF+

Grundforløb +

Målgruppen for forløbet er dels elever med sproglige udfordringer, uafklarede elever og elever, der af forskellige årsager vil have vanskeligt ved at opnå tilstrækkelig kompetence til at kunne bestå overgangskrav fra GF2 til hovedforløb på 20 uger.

Sprogscreening fra RKV
Screeningen er tilpasset danske elever og de flersprogede får derfor ofte en lav score, men testen bruges til at vurdere, hvad eleven har gavn af at arbejde med.

Der screenes igen som afslutning på forløbet for at vurdere, om der har været fremskridt.

Styrkede digitale sprogkompetencer

Eleverne introduceres til og trænes i at bruge flere digitale redskaber. Intowords med fagordlister, skrivsikkert.dk, google oversæt, SOSU APP og Kbh.s E-læring. Desuden undervises de i studiestrategier.

SPROGCAFÉ HVER TORSDAG KL. 13-15:

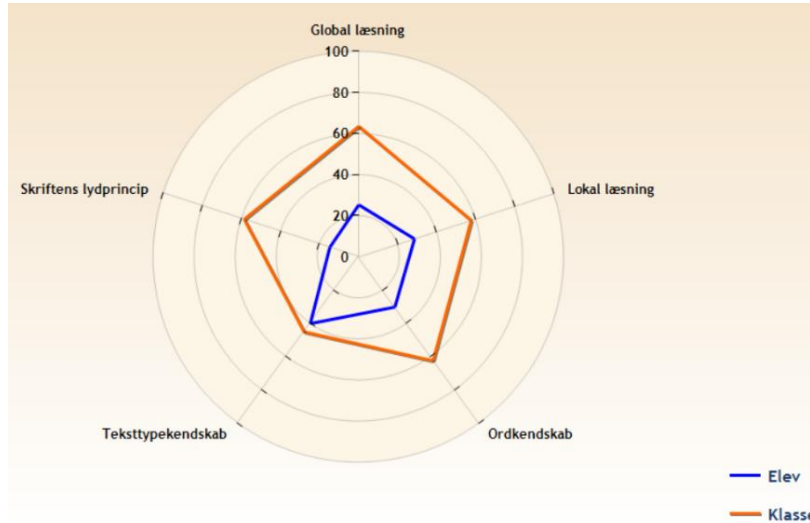
Eleverne introduceres til skolens Sprogcafé, hvor de er fysisk til stede. De deltager to timer i ugen, hvor de arbejder med sprogstimulerende aktiviteter.

Programmet for GF+

- Fælles forberedelse
- Screening
- Intowords
- Skrivsikkert.dk
- Oversættelse af tekster
- SOSU-app
- Kbh.s E-læring
- Læringsstrategier

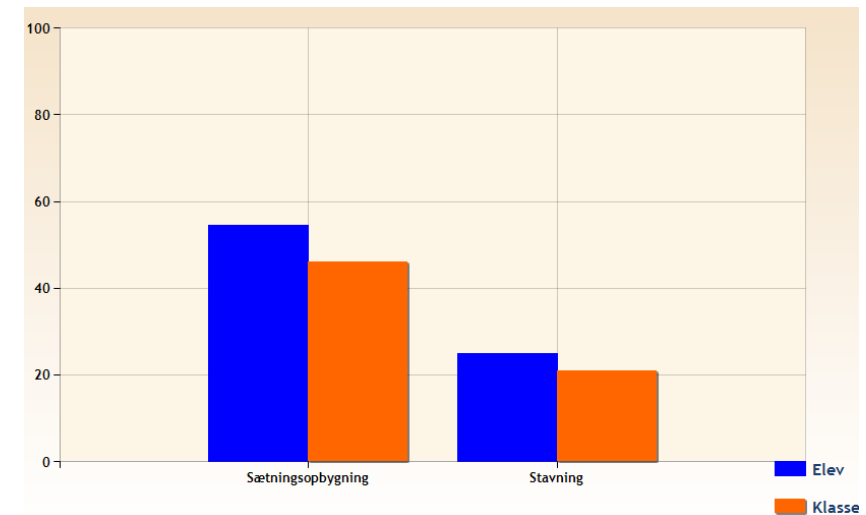
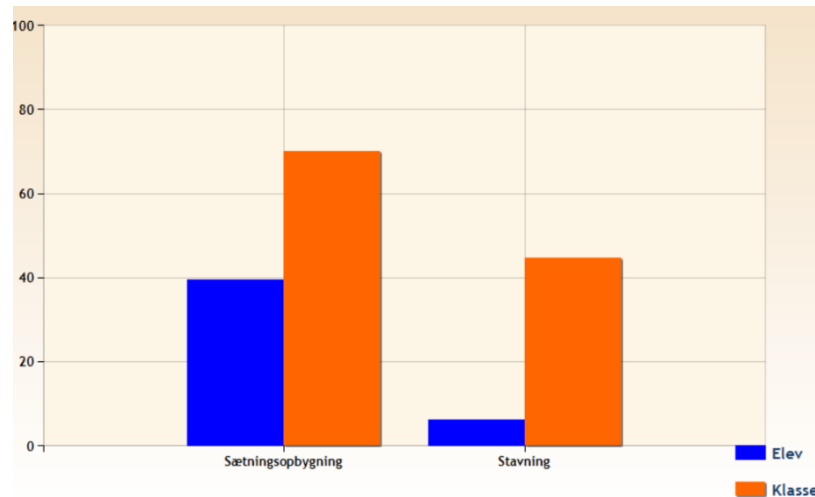
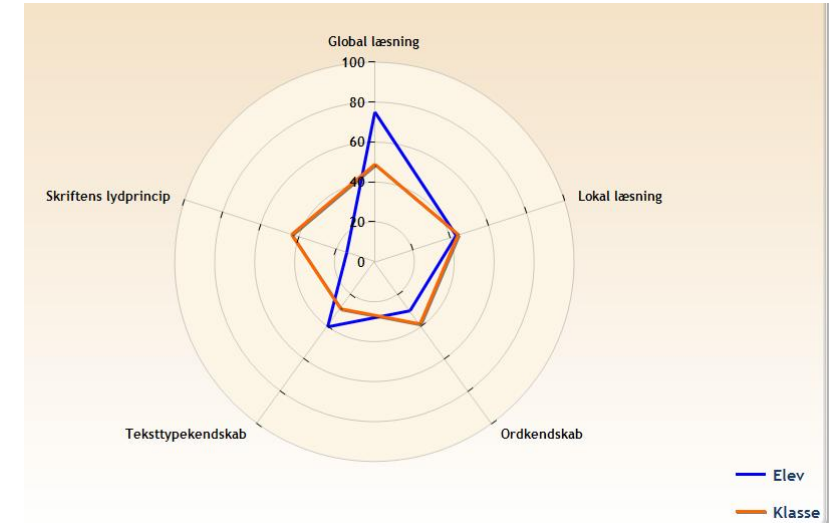

Screening – sker der en fremgang?

Første screening ved
RKV til venstre 30,1%

Anden screening ved
afslutningen af GF2
til højre 38,9%

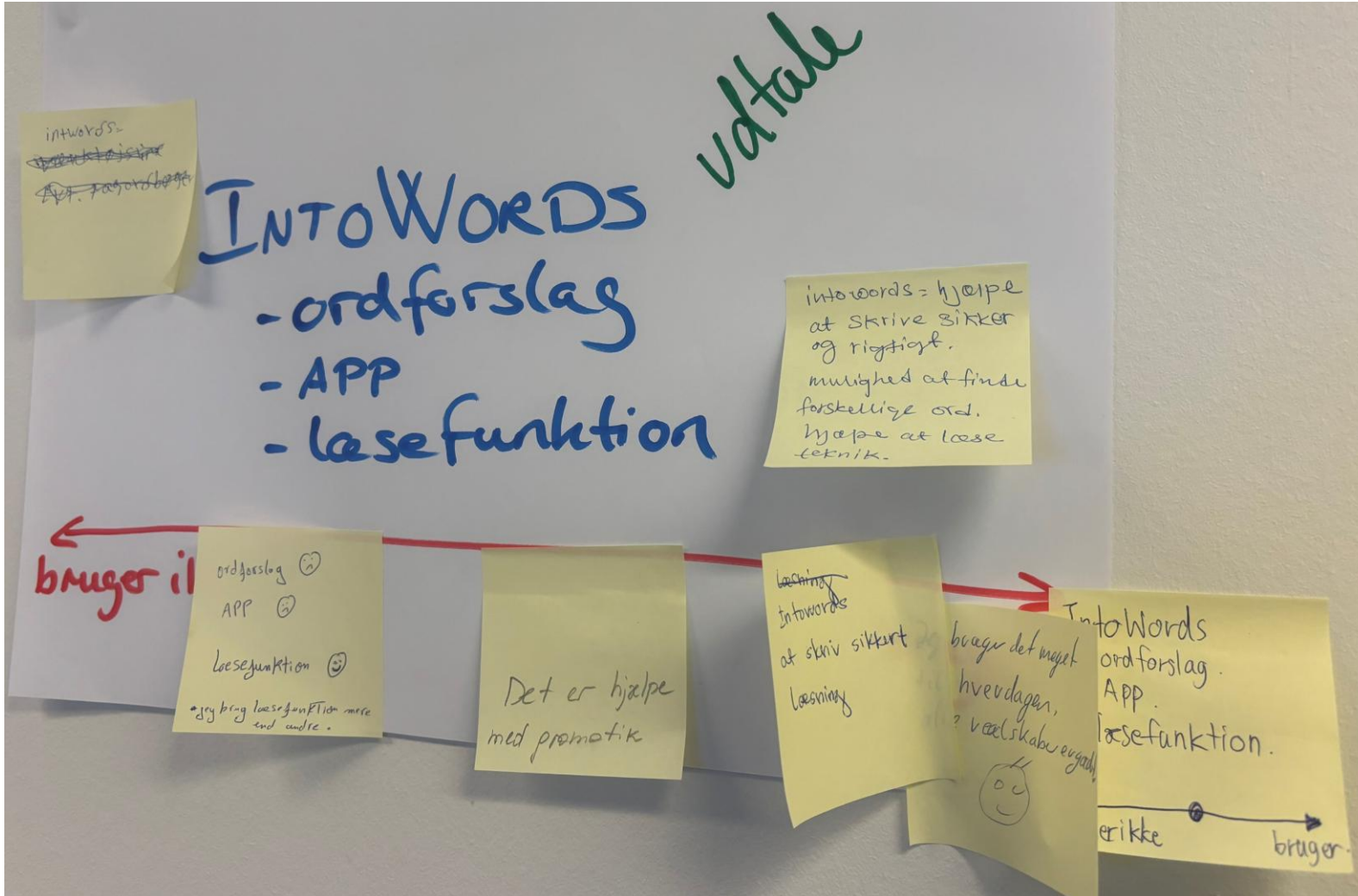

Intowords for flersprogede

- Oplæsning – profilindstillinger
- Fagordlister
- PDF-læseren
- Intowordstræneren
- Billedlæser
- Ordbogen
- App til mobilen – på farten

Evaluering - Intowords

- Udtale
- Hjælper med at skrive

AI – skrivsikkert

Korrekturlæser

Danskudviklet grammatik- og stavekontrol med AI.
Stop pinlige fejl – få professionelle tekster hver gang.

 Sådan virker robotten

✓ 60.000+ brugere

 Ordblindeprisen

 Danske servere

Jei gå tur mæd min hun.

<https://skrivsikkert.dk/privatlivspolitik/>

Se rettelselser

Fejl 4

Standard

Jei → Jeg
Stavefejl; 'Jei' er forkert, korrekt form er 'Jeg'.

gå → går
Syntaksfejl; 'gå' skal bøjes til 'går' i nutid.

mæd → med
Stavefejl; 'mæd' er forkert, korrekt form er 'med'.

hun → hund
Semantisk fejl; 'hun' refererer til en person, 'hund' er korrekt dyrebetegnelse.

Evaluering – skrivsikket.dk

skriv sikket.dk

skrivsikket.dk

bruger ikke . bruger

Jeg bruger det ikke.

skriv sikket.dk
→ jeg bruge nogle
gange. Det hjælpe
os sætning
korrekt.

Jeg brug mellem

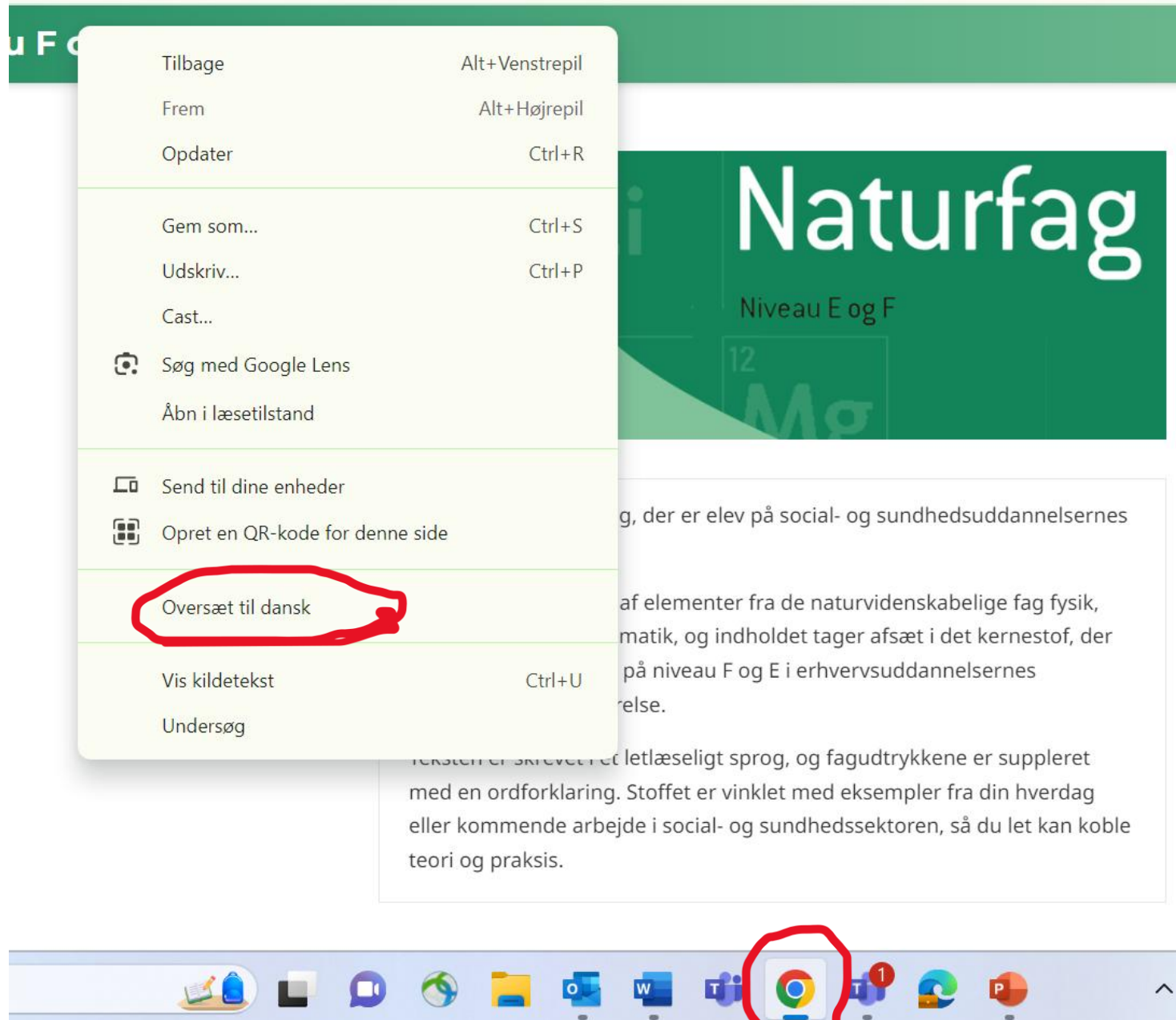
Det er meget
hjælp med
grammatikken
på dansk

grammatik
~~brugt~~
laver sætningen rigtig

bruger

for alt muligt

Chrome

Højre klik på
tekst

Oversæt til
dansk

Vælg tre prikker

Vælg sprog

Niveau E og F

The book is written for you, a student in the basic course of social and health education.

Science SOSU consists of elements from the natural science subjects physics, chemistry, biology and mathematics, and the content is based on the core material described for the subject at levels F and E in the executive order on basic subjects for vocational education.

Niveau E og F

Книга написана для вас, студента базового курсу соціальної та медичної освіти.

Науковий SOSU складається з елементів з природничо-наукових предметів фізики, хімії, біології та математики, а зміст базується на основному матеріалі, описаному для предмета на рівнях F та E у виконавчому наказі про базові предмети професійної освіти.

SOSU - app

SOSU APP

Sproghjælp

Fagsprog

Kropsatlas

Forflytning

Afspil, lyt og gem

Vil du læne dig lidt tilbage, Else

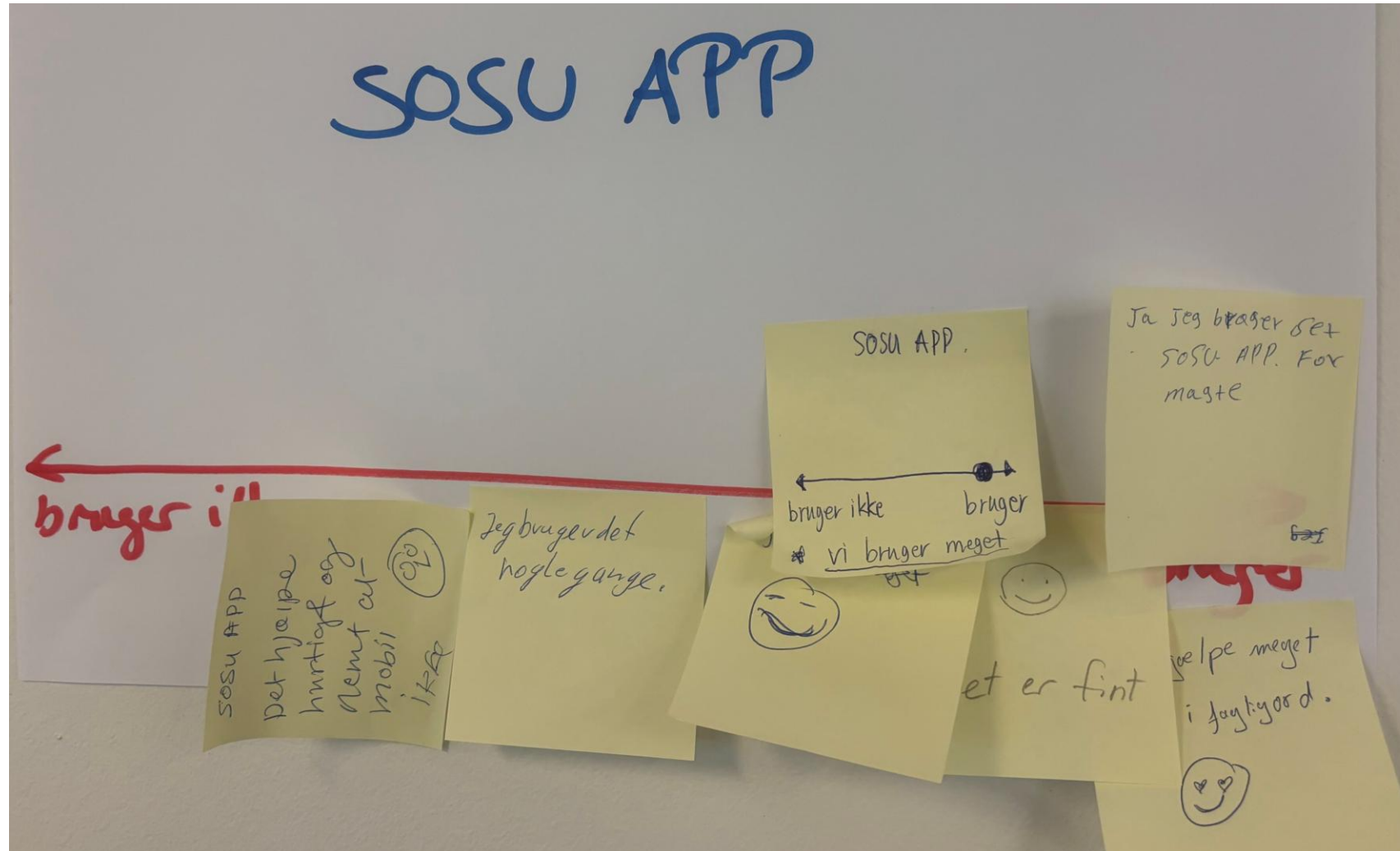
Vil du rykke dig lidt frem, Else

Vil du rykke dig lidt tilbage, Else

Evaluering – SOSU app

Eksempel fra E-læringsprogram

5% FULDFØRT

- [-] Introduktion til kurset ☒
- HJÆLPEMIDLER DEL 1
- [x] Hjælpemidler ☒
- SYGDOMSTEGN
- [x] Sygdomstegn ☐
- FORKORTELSER DEL 1
- [x] Opgave - Match forkortelse med ordbetydning ☐
- FAGSPROG KONTRA HVERDAGSSPROG
- [x] Fagsprog kontra hverdagssprog ☐
- VELKOMSTBREV

Tryk på **START** herunder.

1/4

Hvad er navnet på hjælpemidlerne?

Brug musen til at trække hvert hjælpemiddel hen til det rigtige ord. Tryk på OK, når du er færdig.

Bækkenstol

Badestol

Kørestol

Læringsstrategier

- Lyttelæse – eller læse selv – læsningens 3 faser
- Hukommelsestræning
- Notatteknik

Elevernes evaluering

Elevernes evaluering - Alla

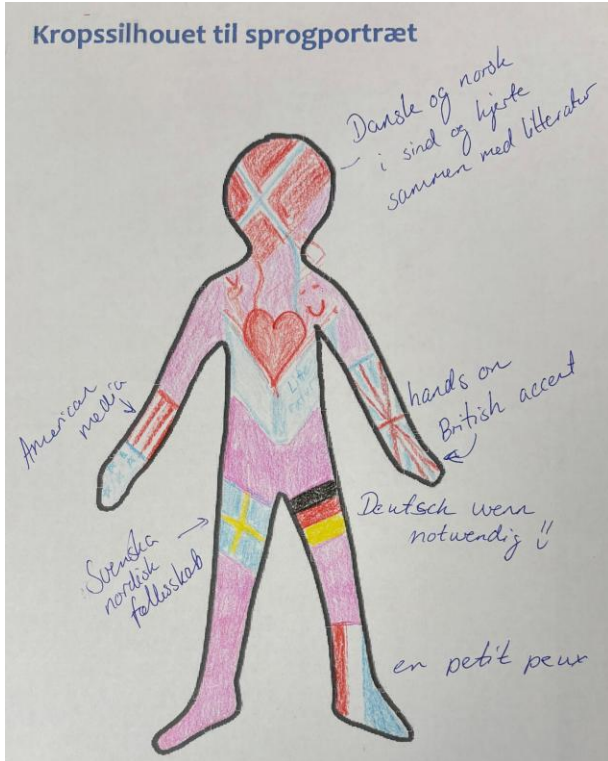

SPROGPORTRÆT

DET GIVER POINTS AT VÆRE FLERSPROGET

1. Hvor mange sprog bruger du i hverdagen?	1 point per sprog
2. Har du fået undervisning i fremmedsprog i skolen som barn/senere?	
1. Har du kolleger, familie eller nære venner, der dagligt bruger andre sprog end dansk?	1 point for ja
2. Har du boet i udlandet?	
3. Lytter du til musik på flere sprog?	
4. Har du rejst til lande på ferie og lært at sige noget på et nyt sprog?	

SPROGPORTRÆT – et link mellem skole og oplæring

- Elever med udtalevanskeligheder udvælges
- Klassen laver sprogportræt på GF2
- Der afholdes temadag med oplæringsvejlederne i starten af hovedforløbet

<https://styrkedesprogkompetencer.dk/styrket-sammenhaeng-imellem-skole-og-oplaeringen>

Hanane Gheith – Projektvejleder/Vejleder/Underviser

SPROGPORTRÆT

SPEJLING AF UDTALEN

TILBYD UDTALEN

Gentag udtalen tydeligt. Ros de små fremskridt. Giv eleven tid til at lytte og udtale

SPØRG ELEVEN

Må jeg spejle dig - tilbyde dig, den rigtige udtale?
Støt eleven i at gøre sig umage.
Brug ord, der er relevante i situationen, så eleven kan øve udtalen i praksis.

STØT ELEVEN

Når du møder eleven med ros, respekt, forståelse og tålmodighed, viser du, at eleven er godt på vej. Sprogforskeren Cummins peger på, "at netop dine små, målrettede hints i mødet ofte er den afgørende faktor for elevens faglige udvikling".

SPROGCAFÉ – online eller på skolen

Til ELEVERNE

Online på Moodle + fysisk på skolen
Bruges mens du er i oplæring

Hvad er sprogcaféen?

- Træne dansk til SOSU-faget
- Lave sprogstimulerende opgaver
- Benytte sprogtræningsmaterialer
- Øve udtale, læsning og skrivning, grammatik, din refleksionsevne m.m
- Forstil dig selv i arbejde med situationer fra ældreplejen

Dit krav under oplæring

Du kan deltage i den Hybride sprogcafé, mens du er i oplæring
Onsdag kl. 13.00 – 14.30
Start: 17. september 2025

Hvad laver du?

- Øver SOSU-fagord (rehabilitering, dokumentation, borger)
- Lytter og optager for at træne udtale
- Arbejder med sprogstimulerende opgaver
- Benytter sprogtræningsmaterialer
- Ser små videoer/cases, skriver dokumentation og laver refleksion
- Bruger digitale værktøjer: Grammatip, Dansk for dig SOSU, Tekst-oversættelse og oplæsning

Hvorfor er det vigtigt?

Det er et krav fra undervisningsministeriet

Du bliver bedre til at:

- Tale med oplæringsvejledere, borgere, pårørende og kollegaer
- Arbejdet med dokumentation
- Reflektere over dit arbejde
- Videreudvikler dit danske sprog under oplæring

Sprogcaféen hjælper dig med at lykkes som SOSU-elev!

Eksempler på aktiviteter

- Ordstimulerende spil
<https://sosusyd.praxis.dk/course/view.php?id=8085§ion=26#module-460168>

Dokumentation

Formål med forløbet:

Du skal blive bedre til at observere og dokumentere i plejesituationer samt styrke din udtale og forståelse af vigtige begreber i pleje- og sundhedsarbejde.

Eksempler:

- ✓ *Objektivt:* "Borgeren rejste sig kl. 10.15 og gik ud i køkkenet uden støtte."
- ✗ *Ikke objektivt:* "Borgeren virkede sur og tvær."
- ✓ *Bedre:* "Borgeren gabte flere gange og svarede kort/kortfattet."

Objektiv dokumentation er klar, faglig og nyttig for kolleger.

Opgave:

Skriv ord, du gerne vil huske at bruge i fremtiden. Skriv nøgleord, der kan hjælpe dig med at beskrive Bents morgenrutine.

Lav en lydoptagelse fx med Vocaroo, hvor du beskriver Bents morgenrutine.

Link: <https://danskfordig.dk/dansk-paa-job/sosu/niveau-1/film/>

SAMLET EVALUERING

4. Du er blevet introduceret til flere programmer og apps på Grundforløbet. anvender du et eller flere af programmerne løbende? 1 er i lav grad, 5 er i høj grad

81

Svar

3.79

Gennemsnitligt antal

5. I hvor høj grad hjælpe programmerne dig sprogligt? 1 er lav grad, 5 er høj grad.

81

Svar

3.75

Gennemsnitligt antal

6. I hvor høj grad har programmerne hjulpet dig med at lære lære om fagbegreber? 1 er lav grad, 5 er høj grad

81

Svar

3.93

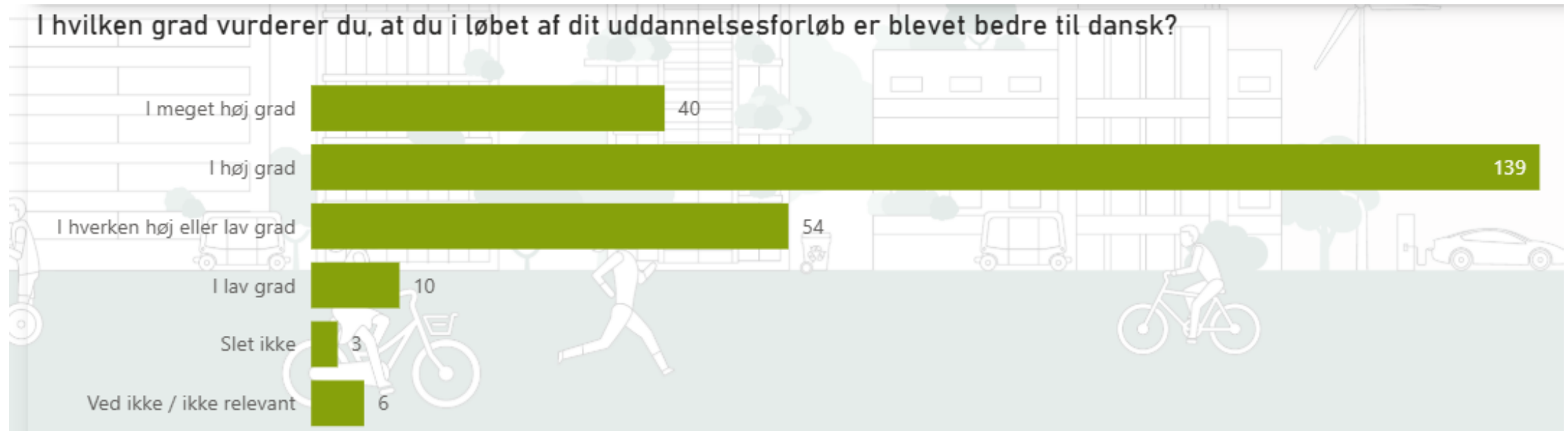
Gennemsnitligt antal

7. Hvor ofte anvender du et eller flere af sprogværktøjerne?

● dagligt	32
● flere gange om ugen	31
● 1-2 gange om ugen	8
● ugenligt	5
● sjældent	5

Er du blevet bedre til dansk?

[Artikel i Folkeskolen](#)

